

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 441-6501 ☎: 06-1/441-6502
✉: titkarsag@repate.hu
🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/662/2014/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

73/2015. (II. 26.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ 2014. október 16-án előterjesztett **panasza alapján indult eljárásban** a 2015. február 26-án megtartott zárt ülésén született állásfoglalását

m e g s z ü n t e t i .

A vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedésre nem került sor, mivel az alapjog korlátozása jogszerűen történt illetve az alapjogsérelem nem megállapítható. A panaszosnak az áttétel ellen előzetesen bejelentett tiltakozására figyelemmel azonban a Testület az eljárás megszüntetéséről döntött.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

1) A panaszos vele szemben 2014. október 16-án a Sz. Rendőrkapitányság által fogatosított közlekedés rendészeti intézkedés miatt terjesztette elő 2014. április 7-én panaszát, amelyben előadta, hogy 67-es főútról kanyarodott le mikor fényjelzést és hangjelzést használt a rendőr és ő azonnal félre állt.

Kiszálltak a gépkocsiból, ő is kiszállt, köszönt nekik, mivel volt vele egy polgárőr is. Kérdezte, a rendőrtől, hogy van e valami probléma mire azt felelte szó szerint, hogy a "nagy előzetesem közben nem használtam irányjelzőt". Mivel a panaszos biztos volt benne, hogy használt irányjelzőt mind a kettő illetve három (a főútról lekanyarodott) irányváltásnál ezé

¹ Az Rtv. 93/A. §. (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük

nem ismerte el. Eddig sem volt valami kedves a rendőr, de megalázni sem kellene az embert, mert nem ért vele egyet.

Az intézkedő rendőr azonnal elkérte a panaszos papírjait és azt mondta: "akkor feljelentem" és beült a kocsijába. A rendőr még a nevét sem mondta meg, sem a jogszabályt, amit állítólag megsértett, és ami alapján feljelent. A kocsijából később kiszállva megkérdezte, hogy a panaszos megfújja-e a szondát? Mondta, hogy igen, de megmutatta a készüléket, ami láthatóan koszos volt és ezt szóvá tette. Akkor már gúnyosan és lekezelő hangnemben folytatta az "eljárást", bár még mindig nem igazolta sem magát sem a vele levő polgárőrt, aki állítólag az ő tanúja arra, hogy nem irányjelzett a panaszos. A polgárőr egy szót nem szólt a helyszínen.

A rendőr a szondához vett ki az autójából egy steril csövecskét és folytatta gúnyosan, látja steril, most bontja ki. A szonda persze csak nullákat mutatott, amit a polgárőrnek mutatott meg. Ezek után mondta, hogy visszaadja a panaszos papírjait. Megkérdezte tőle, hogy most mi lesz, alá kell valamit írni vagy majd papírt kap?

Erre a rendőr közölte, hogy nem gondolja komolyan, hogy ő számítógépet hordoz magával a kocsiban? Egyébként is mi a kifogás, mit mondjon a főnökének, mire a panaszos közölte, hogy a modorával van a gond meg, hogy azért mert nem ismeri az eljárást nem jelenti, hogy neki felvilágosítást ne kellett volna adni.

Mire a panaszos közölte vele, hogy mondja meg a nevét és a jelvéyszámát, mert még azt sem tudja, ki jelenti fel és milyen indokkal. Erre a kocsijában ülve a ruházatáról engedte leolvasnia nevét és a jelvéyszámát.

15 éve van a panaszosnak jogosítványa soha nem igazoltatták nem tudja, hogy mi az eljárás, nem rendőr, de ezt az intézkedést nem tartja tisztességesnek és emberségesnek sem. Abban sem biztos a panaszos, hogy ez a rendőr nem valami személyes indíttatásból állította-e meg.

II.

A Testület az ügy érdemi vizsgálata, a tényállás alaposabb megismerése érdekében felvilágosítást kért az Országos Rendőr-főkapitányság Ellenőrzési Szolgálatán keresztül az ügyben illetékes rendőrkapitányságtól, valamint megküldeni kérte az ügygel kapcsolatos rendőrségi dokumentumokat és konkrét kérdésekkel kapcsolatban a rendőrség álláspontját.

1) P. I. r. alezredes, az intézkedést fogantató rendőrkapitányság osztályvezetője, a Testület megkeresésére, 2014. november 5-én adott válaszában úgy nyilatkozott, hogy a panaszossal szemben 2014. október 16-án 08 óra 10 perckor a Sz-i Rendőrkapitányság körzeti megbízottja Sz. Sz. r. főtörzsőrmester fogantató rendőri intézkedést.

Sz. Sz. r. főtörzsőrmester B. A. polgárőrrel látott el közös szolgálatot. I. T. a Sz-i Polgárőr Egyesület Elnökének tájékoztatása alapján B. A. polgárőr 2014. szeptember hónapban lépett be a Sz-i Polgárőr Egyesületbe. Nevezett szolgálati jelvényel és igazolvánnyal még nem rendelkezik, azok beszerzésére az igényt az Országos Polgárőr Szövetséghez benyújtották. Az egyesület alapszabályzata alapján nevezett hiteles megbízólevéllel egyesületi pecséttel és

elnöki aláírással ellátott- teljesített szolgálatot. Sz. Sz. r. főörzsőrmester a panaszossal szemben szabálysértési feljelentést tett a panaszos által elkövetett közúti közlekedési szabályok kisebb fokú megsértése szabálysértés elkövetése miatt az alábbi tényállás alapján:

A panaszos a 67-es főközlekedési úton közlekedett Sz. település irányából mely során előzési manőver, kezdeményezett és szabályszerűen megelőzte az Sz. Sz. r. főörzsőrmester által vezetett szolgálati gépkocsit, valamint a körzeti megbízott előtt haladó gépjárművet is, majd visszatért, a menetirány szerinti jobb oldali forgalmi sávba.

Ezt követően ismét előzési manőverbe kezdett és a körzeti megbízott észlelése alapján ekkor már irányjelzővel nem jelezte előzési szándékát, hanem az úttest felezővonalát átlépve az előtte haladó gépjárművet megelőzte és sem az előzés megkezdésekor, sem pedig a saját sávjába történő visszatéréskor nem használta az irányjelzőt. A rendőri észlelés után a körzeti megbízott intézkedést kezdeményezett a panaszossal szemben és az általa vezetett gépjárművet a 67-es főközlekedési útról lekanyarodva a Cs. településre bevezető úton a közúti járművek megállításának és követésének módszereiről és taktikáiról szóló 7001/2006. (IV.06.) ORFK Irányelv alapján szolgálati gépjárművel szabályszerűen megállították és intézkedés alá vonták.

Sz. Sz. r. főörzsőrmester a szabálysértési feljelentésben leírta, hogy panaszossal szembeni intézkedését a Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 30/2011. (IX.22.) BM rendelet 5. § (1) bekezdés alapján kezdte meg, amely szerint: „Az intézkedést a rendőr - az Rtv. 20. § (2) bekezdésének első mondatában meghatározottak közlését megelőzően - a napszaknak megfelelő köszönéssel, az intézkedés alá vont nemének, életkorának megfelelő megszólítással, ha a rendőr egyenruhát visel, tisztelgéssel kezdi meg. A polgári ruhában intézkedő rendőr az intézkedés megkezdése előtt szolgálati igazolványát és azonosító jelvényét felmutatja.”

Sz. Sz. r. főörzsőrmester 10 éves rendőri szolgálati viszonyal rendelkező, tapasztalt kolléga, akinek határozott, magabiztos fellépése van. Nevezett erős hangszínnel rendelkezik, mely többek szemében kioktató stílusúnak is tűnhet. Sz. Sz. r. főörzsőrmester a szabálysértési feljelentésében dokumentálta, hogy Lion típusú alkoholszondát alkalmazott panaszossal szemben a szondához rendszeresített steril cső használatával együtt, melyet a panaszos előtt bontott ki csomagolásából. Maga a Lion alkoholszonda gyári szürke színű, mely a színe miatt koszosnak is tűnhet.

Mint az a szabálysértési feljelentésből kitűnik panaszos Sz. Sz. r. főörzsőrmester által foganatosított intézkedés megkezdésekor megállítását követően személyautójából kihajolva a körzeti megbízottat kérdőre vonta „valami gond van” kérdéssel, majd az intézkedés során a körzeti megbízott közölte a panaszossal, az általa elkövetett közlekedési szabálysértést, melyre panaszos tagadta a szabálysértés elkövetését és elmondta, hogy azt nem ismeri el. Sz. Sz. r. főörzsőrmester ekkor panaszossal közölte, hogy vele szemben szabálysértési feljelentést fog tenni. A panaszos ekkor sem ismert el semmit, és azt mondta, hogy „egy az egyben vagyunk, úgy sem tudja bizonyítani”. A panaszos Sz. Sz. r. főörzsőrmester körzeti megbízottal szemben az intézkedés kezdetétől annak végig arrogáns, flegma hangnemben beszélt. Az intézkedéssel szemben fizikai ellenállást nem tanúsított.

A szabálysértési feljelentésbe foglalta Sz. Sz. r. főörzsőrmester körzeti megbízott azt is, hogy a panaszost panasztételi jogáról szóban tájékoztatta, és elmondta a panaszosnak, hogy a Sz-i Rendőrkapitányságnak 30 napon belül előterjesztheti panaszát.

A Sz. Sz. r. főörzsőrmester körzeti megbízott a panaszossal szemben a sérelmezett intézkedést megelőzően intézkedést nem foganatosított. A panaszost sem személyesen, sem látásból nem ismerte, kizárólag az észlelt szabálysértés miatt vont a panaszost rendőri ellenőrzés alá. A panaszos által elkövetett szabálysértés miatt szabálysértési feljelentéssel élt, megállapítható, hogy a Rtv. 13.§ (2). bekezdésében foglaltaknak megfelelően részrehajlás nélkül járt el. Megállapítható, hogy a rendőri korrupciós cselekmények megelőzésével és visszaszorításával kapcsolatos feladatokról szóló 20/2013. (V. 17.) ORFK Utasítás 21. pontja alapján a körzeti megbízott az intézkedés alá vont személyt a fentieknek megfelelően ellenőrizte.

2) Az intézkedést foganatosító Sz. Sz. r. főörzsőrmester 2014. november 4-én, a sérelmezett intézkedésről kelt jelentése szerint az általa vezetett szolgálati gépjárművel haladtak B. A. polgárőrrel Sz. irányából K. irányába a 67-es számú főközlekedési úton, amikor a cs-i elágazóhoz közeledve észlelték, hogy egy fekete színű gépjármű, amely mögöttük közlekedett az általa vezetett szolgálati gépjárművet és az az előtt haladó gépjárművet szabályosan megelőzte, majd visszatért a jobb oldali forgalmi sávba. Ezt követően észlelték, miszerint az a gépjármű mely őket megelőzte forgalmi okok miatt áttért a felezővonal túloldalára majd úgy előzött, hogy sem az áttéréskor sem pedig a visszatéréskor nem használta az irányjelzőt.

Ezt észelve a gépjármű után mentek, aki lekanyarodott a 67-es számú főútról Cs. irányába. A Cs. felé vezető úton a szolgálati gépjármű fény és hangjelzésének közös használatával szabályszerűen megállították. A gépkocsiból Sz. Sz. r. főörzsőrmester kiszállt és elindult a megállított gépkocsi irányába, amikor is a panaszos a gépjárművéből kihajolva flegma és lekezelő hangnemben azt kérdezte tőle, hogy "valami gond van". Ekkor Sz. Sz. r. főörzsőrmester a gépkocsihoz lépett és a panaszossal szemben intézkedését az előírásnak megfelelően, a 30/2011 (IX.22.) BM rendelet 5.§. 1. bekezdése alapján kezdte meg.

Ezt követően Sz. Sz. r. főörzsőrmester a panaszossal közölte, hogy szabálysértést követett el, mivel a 67-es számú főközlekedési úton haladása során gépjárművet előzött meg, melynek során nem használta az irányjelzőt sem a felezővonal átlépésekkor sem pedig a visszatéréskor. A panaszos ekkor szintén lekezelően és arrogánsán közölte, hogy nem ismer el semmit, és hogy ő nem követett el semmilyen szabálysértést. Sz. Sz. r. főörzsőrmester a panaszossal közölte, hogy alkoholos ellenőrzést fog végezni, és kérdezte tőle hogy fogyasztott e bármilyen szeszes italt, aki flegma módon közölte, hogy "nem".

A panaszossal közölte továbbá, hogy a rendszeresített steril csővel ellátott Lion típusú alkoholszondát meg kell fűjnia, aki azt válaszolta, hogy nem fűjja meg az alkoholszondát, ha azt a csövet hagyja rajta, ami rajta volt, mert az ő szerinte koszos. Megjegyzendő, hogy az intézkedés előtt felrakott steril csőről volt szó. Ezt követően Sz. Sz. r. főörzsőrmester előtte kibontott egy szintén steril csövet, amit megmutatott a panaszosnak, és közölte vele, hogy ez is steril és akkor ezzel kellene megfűjni a rendszeresített alkoholkészüléket (Lion). A panaszos a hitelesített légalkoholmérő készüléken negatív értéket fűjt.

Sz. Sz. r. főörzsőrmester tájékoztatta a panaszost, hogy amennyiben nem ismeri el a szabálysértés elkövetését, úgy vele szemben a fenti szabálysértés miatt szabálysértési feljelentést fog tenni. Ekkor a panaszos szintén lekezelően azt válaszolta "nem ismerem el semmit egy az egyben vagyunk úgy sem tudom bebizonyítani".

Ezt követően Sz. Sz. r. főörzsőrmester a panaszost, valamint az általa vezetett gépjárművet az EDR rádió segítségével a körözésben ellenőrizte, mely nem szerepelt. Az intézkedés végén, a panaszos flegmán azt kérdezte, hogy hogy hívják és mi a jelvény száma az intézkedő rendőrnek, annak ellenére, hogy azt az intézkedés megkezdésekkor már közölte vele. Sz. Sz. r. főörzsőrmester a kért információkat elmondta, majd közölte vele, ha panaszt szeretne tenni az intézkedés ellen, akkor azt a Sz-i Rendőrkapitányságon megteheti az intézkedést követő harminc napon belül. Nevezett személy közölte panaszt is fog tenni. Az intézkedés során Sz. Sz. r. főörzsőrmesterrel lévő sz-i polgárőr szem és fültanúja volt a panaszos viselkedésének.

3) A panaszossal szemben tett, 2014. október 16-án kelt szabálysértési feljelentés szerint Sz. Sz. r. főörzsőrmester szolgálatom teljesítése során igazoltatás alá vonta a panaszost, aki gépjárművel közlekedett Sz. és M. települések közötti útszakaszon a 67-es számú főközlekedési úton Sz. település irányából K. település irányába. A panaszos a Cs-i elágazó előtt a Sz. Sz. r. főörzsőrmester által vezetett szolgálati gépjárművet, valamint az előtte haladó gépjárművet szabályosan megelőzte és visszatért a menetirány szerinti jobb oldali forgalmi sávba. Ezt követően azonban a Sz. Sz. r. főörzsőrmester előtt haladó jármű előtt közlekedő járművet az úttest felező vonalát átlépve úgy előzte meg, hogy sem a megkezdésekkor, sem pedig a visszatéréskor nem használta az irányjelzőt. Ezt észlelve a panaszost Cs. település felé lekanyarodva a falu felé vezető úton a szabályos gépjármű megállítást követően a Sz. Sz. r. főörzsőrmester igazoltatás alá vonta.

A panaszos által szabálytalanul megelőzött járművet forgalmi okok miatt Sz. Sz. r. főörzsőrmester nem tudta megállítani, és a hatósági jelzését sem tudta leolvasni. A panaszossal szemben az előírásnak megfelelően, intézkedését Sz. Sz. r. főörzsőrmester a 30/2011 (IX.22.) BM rendelet 5.§. 1. bekezdése alapján kezdte meg. A panaszos az intézkedés megkezdésekkor egyből arrogáns hangnemben a személyautójából kihajolva kérdezte, "valami gond van?".

Ezt követően Sz. Sz. r. főörzsőrmester közölte a panaszossal, hogy szabálysértést követett el, mivel a 67-es sz főközlekedési úton haladása során gépjárművet előzött meg, melynek során nem használta irányjelzőt sem a felezővonal átlépésekkor sem pedig a visszatéréskor. A panaszos közölte, hogy nem ismer el semmit, és hogy ő nem követett el semmilyen szabálysértést.

Sz. Sz. r. főörzsőrmester a panaszossal szemben a helyszínen rendszeresített steril csővel ellátott Lion típusú alkoholszondát alkalmazott, mely negatív értéket mutatott. Ezt követően a panaszossal közölte, hogy amennyiben nem ismeri el a szabálysértés elkövetését, úgy vele szemben a fenti szabálysértés miatt szabálysértési feljelentést fog tenni.

A panaszos erre azt válaszolta szintén arrogánsan, hogy nem ismer el semmit, és különben is "egy az egyben vagyunk, úgy sem tudom bebizonyítani".

A panaszos az intézkedés megkezdésétől kezdve flegmán valamint arrogánsán beszélt az intézkedést foganatosító rendőrrel, annak ellenére, hogy tisztelettel és az előírásoknak megfelelően kommunikált vele. A Sz. Sz. r. főörzsőrmesterrel szolgálatot ellátó B. A. sz-i polgárőr is szem és fültanúja volt a panaszos flegma lekezelő és arrogáns viselkedésének.

A panaszos miután Sz. Sz. r. főörzsőrmester közölte vele, hogy ellene szabálysértési feljelentést tesz elkérte a nevét és a jelvéyszámát, annak ellenére, hogy azt az intézkedés megkezdésekkor közölte vele, valamint flegmán közölte, hogy panaszt fog tenni. Sz. Sz. r. főörzsőrmester erre csak annyit kérdezett, hogy mit kifogásol, mire ő azt közölte, hogy

jogtalanul jelenti fel őt, és nem tetszett a stílusa. Az intézkedésnél jelen volt B. A. sz-i polgárőr is.

Sz. Sz. r. főtörzsőrmester a panaszos adatait a körözésben ellenőrizte, amiben nem szerepelt valamint tájékoztatta őt a 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet 5. §. (6) bekezdésben szereplő panasztételi lehetőségeiről, amit megértett és tudomásul vett. Ezt követően a panaszos figyelmét felhívta az Szabs. törvényben foglalt jogaira- miszerint nem köteles vallomást tenni, azt bármikor megtagadhatja, amit mond az bizonyítékként felhasználható vele szemben. Amennyiben vallomást nem tesz, az eljárás további folytatását nem akadályozza, de ekkor a védekezésnek erről a módjáról lemond - történt tájékoztatást követően elmondta, hogy nem ismeri el a szabálysértés elkövetését.

III.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) és a 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) rendelkezéseire – a panaszos kifogásaival összefüggésben az alábbi megállapításokra jutott.

A vizsgálat során a Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedés érintette a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye II. cikkében foglalt emberi méltósághoz való jogát, XV. cikkének (1) és (2) bekezdésében biztosított egyenlő bánásmód követelményét valamint a XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát, az alábbiak szerint.

1) A Testület elsőként azt értékelte, hogy a rendőrség a panaszost indokoltan, kellő jogszabályi felhatalmazás birtokában vont-e intézkedés alá.

Az Rtv. 13. §-ának (1) bekezdése rendelkezik a rendőr intézkedési kötelezettségéről. A hivatkozott jogszabályhely szerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve illet a tudomására hoznak.

A Szolgálati Szabályzat 9. § -a tovább részletezi az intézkedési kötelezettség szabályait. A Szolgálati Szabályzat 9. § (1) bekezdése kimondja, hogy a rendőr szabálysértés észlelése esetén feljelentést tesz, vagy – jogszabály által meghatározott esetekben – helyszíni bírságot szab ki. A szabálysértést észlelő rendőr figyelmeztetést azon szabálysértés esetén alkalmazhat, amely miatt helyszíni bírságot szabhat ki. Ugyanezen jogszabályhely (2) bekezdése szerint a figyelmeztetés során a rendőr a szabálysértés elkövetésén tetten ért személyt felszólítja a tevékenysége abbahagyására, és felhívja, hogy a jövőben tartózkodjon szabálysértés elkövetésétől.

A közlekedésrendészeti intézkedés vonatkozásában a Testület utal arra, hogy az Rtv. 44. §-a szabályozza azt, amelynek (1) bekezdés b) pontja értelmében a rendőr az Rtv.-ben és a külön jogszabályban meghatározott közlekedésrendészeti feladatának ellátása során a közlekedési

rendszabályok megtartását, a járműhasználat szabályszerűségét, az okmányokra és a felszerelésekre vonatkozó előírások megtartását, a jármű birtoklásának jogszerűségét, az üzemben tartó, illetőleg a használó személyazonosító adatait, a jármű közlekedésbiztonsági állapotát és adatait a forgalomban és a telephelyen – a jogszabályban meghatározottak alapján – ellenőrizheti. Ugyanezen bekezdés d) pontja szerint a járművezetésre jogosító engedélyt (okmányt), a jármű üzemben tartására vonatkozó hatósági engedélyt (okmányt), a rakományhoz tartozó okmányokat, valamint a jármű hatósági jelzését – a külön jogszabályban meghatározottak szerint – a helyszínen elveheti.

A Testület megítélése szerint az Rtv. 44. §-a egyfajta általános felhatalmazást nyújt a rendőr számára ahhoz, hogy a közlekedés szabályok megtartását ellenőrizze. Ennek keretében a rendőr ellenőrizheti a gépjármű okmányaira vonatkozó előírások megtartását, a jármű birtoklásának jogszerűségét, az üzemben tartó, illetőleg a használó személyazonosító adatait. Megjegyzendő, hogy ez az intézkedési jog akkor is megilleti a rendőrt, amikor egyébként jogsértésre utaló körülményt nem észlel.

Az intézkedő rendőr a rendelkezésre álló iratokban leírta, hogy azt észlelte, hogy a panaszos nem jelezte irányváltási szándékát, irányváltáskor nem használt irányjelzőt.

Az 1/1975. (II. 5.) KPM-BM rendelet (a továbbiakban: KRESZ) 34. § (2) bekezdése szerint az előzési szándékot - ha az előzés irányváltoztatással jár - irányjelzéssel [29. § (2) bek.] jelezni kell.

A szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (a továbbiakban: Szabs. tv.) 178. pont alatt rendelkezik a közúti közlekedési szabályok kisebb fokú megsértéséről.

224. § (1) Aki KRESZ-ben meghatározott közúti közlekedés szabályait megszegi, ha a 217–222. §-a szerinti szabálysértés nem valósul meg, szabálysértést követ el.

(2) A KRESZ 40–41. §-ának, valamint más megállási, várakozási vagy táblával jelzett behajtási tilalom vagy korlátozás megszegése esetén a közterület-felügyelő is szabhat ki helyszíni bírságot.

A Testület a szabálysértés elkövetésének gyanújával összefüggő jogszabályok valamint a szabálysértési törvény vonatkozó tényállásának ismertetését követően utal töretlen gyakorlatára, miszerint a szabálysértési tényállásszerűséget kizárólag a rendőri intézkedés jogalapja szempontjából vizsgálja. Az Rtv.-ben rögzített hatásköri szabályok szerint ugyanis nem veheti át a szabálysértési hatóság szerepét, azonban ha nem végezné el a rendőri intézkedés alapjául szolgáló cselekmény értékelését – akkor, amikor annak jogalapjaként szabálysértés gyanújára hivatkozik a rendőrség –, az alapjog-korlátozás vizsgálata üresedne ki. A fentiek alapján a Testület azt vizsgálta, hogy az adott intézkedéshez szükséges gyanú foka fennállt-e, és fenti jogszabályi rendelkezések alapján megállapította, hogy ez a gyanú fennállt.

A Testület megítélése szerint egy szabálysértés elkövetésének gyanúja bizonyosan olyan körülmény, amely a közrend, közbiztonság védelme érdekében az Rtv. 13. § alapján intézkedési kötelezettséget keletkeztetett, továbbá megjegyzendő, hogy az Rtv. 44. § alapján közlekedésrendészeti intézkedés esetén az intézkedési jog akkor is megilleti a rendőrt, amikor egyébként jogsértésre utaló körülményt nem észlel. Mindezek alapján megállapítható, hogy ebben a tekintetben nem érte alapjogsérelem a panaszost.

A Testület – a hivatkozott jogszabályi rendelkezések és a megismert körülmények alapján – arra a megállapításra jutott, anélkül, hogy a szabálysértési ügyben állást foglalna, hogy az intézkedő rendőr a jogszabályi előírásoknak megfelelően, kellő jogalap birtokában járt el a panaszossal szemben, így nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga.

2) A panaszos beadványában sérelmezte az eljáró rendőrök hangnemét és bánásmódját.

A rendőrök magatartásával kapcsolatban a Testület felhívja a figyelmet az Rtv. 2. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezésekre. Az Rtv. 2. §-a (1) bekezdésének második mondata szerint a rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait. Az intézkedő rendőröktől – mint a közhatalmi funkciót ellátó szerv tagjaitól – minden esetben elvárható az udvarias és kulturált fellépés. Az említett rendelkezés alapján a Testület hangsúlyozza, hogy a rendőrökre, mint a közhatalom képviselőire különös súllyal nehezedik az emberi méltóság, és az emberi jogok tiszteletben tartásának kötelezettsége, ezért minden körülmények között elvárható a tisztességes, az általa képviselt közfeladat mértékéhez méltó, a másik személy emberi méltóságát mindenkor szem előtt tartó viselkedés és hangnem.

A Testület ezzel kapcsolatban szükségesnek tartja kiemelni a Magyar Köztársaság Rendőrségének Etikai Kódexét, amelynek 1. pontja előírja: a rendőr „önként vállalt hivatásával szemben különleges társadalmi elvárások érvényesülnek, melyekre szolgálati viszonyának fennállása alatt mindvégig figyelemmel kell lennie.” Az 5. pont szerint: „a rendőr a ráruházott hatalom alkalmazása során megfontolt és mértéktartó, intézkedéseit (...) indulatoktól mentesen hajtja végre, kerüli a szükségtelen konfliktusok kialakítását. Nem alkalmaz (...) megalázó bánásmódot és ezt másoktól sem tűri el.” A 7. pont utolsó mondata szerint „tudatában van annak, hogy saját személyén keresztül az egész testület megítéléséért is felelős.”

A Testület továbbá jelen esetben is irányadónak tartja a korábbi állásfoglalásaiban [lásd pl. a 65/2008. (VIII. 18.) sz. állásfoglalás indokolása II. részének 3. pontját] megfogalmazottakat, miszerint „a rendőri hivatást választóktól, főleg az Rtv.-ben is szereplő szolgálati feladatok ellátása során – ezen belül is első sorban akkor, amikor intézkedés közben az állampolgárokkal közvetlen kapcsolatba kerülnek – más állampolgároknál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelmesség és tolerancia, körültekintő és mások számára példaértékű viselkedés várható el. Mindez adódik az Rtv. azon rendelkezéseiből, amelyek kiemelkedő közhatalmi jogosítványokkal ruházzák fel a rendőröket, így az államszervezetten belül kitüntetett pozícióba helyezve őket. Ezzel arányosan azonban az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat szigorúbb követelményeket is támaszt velük szemben, és az ezeknek való megfelelést maradéktalanul megköveteli, a számonkérhetőség lehetőségeit is megteremtve.”

A panaszos panaszbeadványában úgy nyilatkozott, hogy biztos volt benne, hogy használt irányjelzőt mind a kettő illetve három (a főútról lekanyarodott) irányváltásnál ezért nem ismerte el a szabálysértést. Addig sem volt valami kedves a rendőr de megalázni sem kellene az embert mert nem ért vele egyet. Az intézkedő rendőr azonnal elkérte a panaszos papírjait és azt mondta: "akkor feljelentem" és beült a kocsijába. A rendőr még a nevét sem mondta meg, sem a jogszabályt, amit állítólag megsértett, és ami alapján feljelent. A kocsijából később kiszállva megkérdezte, hogy a panaszos megfűjja-e a szondát? Mondta, hogy igen, de megmutatta a készüléket, ami láthatóan koszos volt és ezt szóvá tette. Akkor már gúnyosan és lekezelő hangnemben folytatta az "eljárást", bár még mindig nem igazolta sem magát sem a

vele levő polgárőrt, aki állítólag az ő tanúja arra, hogy nem irányjelzett a panaszos. A polgárőr egy szót nem szólt a helyszínen.

Az intézkedést foganatosító Sz. Sz. r. főtörzsőrmester 2014. november 4-én, a kérdéses intézkedésről kelt jelentése szerint az intézkedés megkezdésekor Sz. Sz. r. főtörzsőrmester kiszállt és elindult a megállított gépkocsi irányába, amikor is a panaszos a gépjárművéből kihajolva flegma és lekezelő hangnemben azt kérdezte tőle, hogy "valami gond van". Ekkor Sz. Sz. r. főtörzsőrmester a gépkocsihoz léptett és a panaszossal szemben intézkedését az előírásnak megfelelően, a 30/2011 (IX.22.) BM rendelet 5.§. 1. bekezdése alapján kezdte meg. Ezt követően Sz. Sz. r. főtörzsőrmester a panaszossal közölte, hogy szabálysértést követett el, mivel a 67-es számú főközlekedési úton haladása során gépjárművet előzött meg, melynek során nem használta az irányjelzőt sem a felezővonal átlépésekkor sem pedig a visszatéréskor. A panaszos ekkor szintén lekezelően és arrogánsan közölte, hogy nem ismer el semmit, és hogy ő nem követett el semmilyen szabálysértést. Sz. Sz. r. főtörzsőrmester a panaszossal közölte, hogy alkoholos ellenőrzést fog végezni, és kérdezte tőle hogy fogyasztott-e bármilyen szeszes italt, aki flegma módon közölte, hogy "nem". Sz. Sz. r. főtörzsőrmester tájékoztatta a panaszost, hogy amennyiben nem ismeri el a szabálysértés elkövetését, úgy vele szemben a fenti szabálysértés miatt szabálysértési feljelentést fog tenni. Ekkor a panaszos szintén lekezelően azt válaszolta "nem ismerek el semmit egy az egyben vagyunk úgy sem tudom bebizonyítani".

P. I. r. alezredes, osztályvezető, 2014. november 5-én kelt jelentése szerint Sz. Sz. r. főtörzsőrmester a szabálysértési feljelentésben leírta, hogy panaszossal szembeni intézkedését a Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 30/2011. (IX.22.) BM rendelet 5. § (1) bekezdés alapján kezdte meg. Sz. Sz. r. főtörzsőrmester 10 éves rendőri szolgálati viszonytal rendelkező, tapasztalt kolléga, akinek határozott, magabiztos fellépése van. Nevezett erős hangszínnel rendelkezik, mely többek szemében kioktató stílusúnak is tűnhet. A panaszos Sz. Sz. r. főtörzsőrmester körzeti megbízottal szemben az intézkedés kezdetétől annak végig arrogáns, flegma hangnemben beszélt. Az intézkedéssel szemben fizikai ellenállást nem tanúsított.

A fentiek alapján a panaszos és a rendőrség álláspontja között olyan ellentét feszül, amit a Testület a rendelkezésére álló iratokkal nem tud feloldani, ezért Testület úgy foglalt állást, hogy a panaszos emberi méltósághoz való jogának sérelme nem megállapítható.

3) A Testület vizsgálta, hogy az alkoholszonda megfűjásának higiéniai körülményei sértették-e a panaszos emberi méltósághoz való jogát.

A panaszos beadványában az alkoholszonda megfűjásának körülményeiről úgy nyilatkozott, hogy, amikor az intézkedő rendőr megmutatta a szondát, az láthatóan koszos volt, és amikor ezt a panaszos szóvá tette, gúnyosan folytatta az intézkedést a rendőr. Ezt követően a rendőr odalépett a szolgálati autójához, ahonnan egy steril csövet húzott ki és gúnyosan azt mondta, hogy „látja steril, most bontom ki”.

P. I. r. alezredes Testületnek adott válaszában úgy nyilatkozott, hogy Sz. Sz. r. főtörzsőrmester a szabálysértési feljelentésében dokumentálta, hogy Lion típusú alkoholszondát alkalmazott panaszossal szemben a szondához rendszeresített steril cső használatával együtt, melyet a panaszos előtt bontott ki csomagolásából. P. I. r. alezredes

Testületnek adott válaszában úgy nyilatkozott továbbá, hogy a Lion alkoholszonda gyári szürke színű, mely a színe miatt koszosnak is tűnhet.

Sz. Sz. r. főtörzsőrmester jelentése szerint a panaszossal közölte, hogy a rendszeresített steril csővel ellátott Lion típusú alkoholszondát meg kell fűjnia, aki azt válaszolta, hogy nem fűjja meg az alkoholszondát, ha azt a csövet hagyja rajta ami rajta volt, mert az ő szerinte koszos. Megjegyzendő, hogy az intézkedés előtt felrakott steril csőről volt szó. Ezt követően Sz. Sz. r. főtörzsőrmester előtte kibontott egy szintén steril csövet, amit megmutatott a panaszosnak, és közölte vele, hogy ez is steril és akkor ezzel kellene megfűjni a rendszeresített alkoholkészüléket (Lion). A panaszos a hitelesített légalkoholmérő készüléken negatív értéket fűjt.

Mindezek alapján a Testület álláspontja szerint olyan ellentét feszül a panaszos és a rendőrség álláspontja között, amelyeket a rendelkezésére álló iratokkal feloldani nem tudott. A Testület úgy határozott, hogy a panaszos emberi méltósághoz való jogának sérelme nem megállapítható

4) A panaszbeadványt a Testület a részrehajlás-mentes eljárás követelményének az érvényesülése szempontjából is indokoltan tartotta vizsgálni.

A részrehajlás-mentes intézkedés követelményét az Rtv. 13. § (2) bekezdése rögzíti, amely szerint „a rendőr köteles a törvény rendelkezésének megfelelően, részrehajlás nélkül intézkedni”. A rendőri fellépés ezen követelmény értelmében az érintettel szemben nem lehet hátrányosabb (vagy előnyösebb) pusztán azért, mert személye a rendőr számára ellenszenves (vagy rokonszenves).

A panaszbeadványban foglaltak alapján arra lehet következtetni, hogy a panaszos megkérdőjelezi a részrehajlás-mentes intézkedés követelményének teljesülését a kifogásolt rendőri fellépéssel kapcsolatban. Erre vonatkozóan előadta, hogy nem biztos abban, hogy az intézkedést fogantató rendőr nem valami személyes indíttatásból állította-e meg.

A Testület a rendelkezésére álló rendőrségi iratok, ezzel kapcsolatban kifejtették, hogy Sz. Sz. r. főtörzsőrmester körzeti megbízott a panaszossal szemben a sérelmezett intézkedést megelőzően intézkedést nem fogantatosított. A panaszost sem személyesen, sem látásból nem ismerte, kizárólag az észlelt szabálysértés miatt vonta a panaszost rendőri ellenőrzés alá.

Mindezekre tekintettel a Testület, úgy foglalt állást, hogy a rendőri fellépés módja megfelelt az Rtv. 13. § (2) bekezdésben rögzített részrehajlás-mentesség és az Alaptörvény XV. cikkének (1) és (2) bekezdésében biztosított egyenlő bánásmód követelményének.

IV.

A Testület – a hivatkozott jogszabályi rendelkezések és a megismert körülmények alapján – arra a megállapításra jutott, anélkül, hogy a szabálysértési ügyben állást foglalna, hogy az intézkedő rendőr a jogszabályi előírásoknak megfelelően, kellő jogalap birtokában járt el a panaszossal szemben, így nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga. Az intézkedés során használt rendőri hangnem kapcsán a panaszos és a rendőrség álláspontja

között olyan ellentét feszül, amit a Testület a rendelkezésére álló iratokkal nem tud feloldani, ezért Testület úgy foglalt állást, hogy a panaszos emberi méltósághoz való jogának sérelme nem megállapítható. A rendőri fellépés módja megfelelt az Rtv. 13. § (2) bekezdésben rögzített részrehajlás-mentesség és az Alaptörvény XV. cikkének (1) és (2) bekezdésében biztosított egyenlő bánásmód követelményének. Az alkoholszonda megfújásának körülményeit illetően a Testület álláspontja szerint az emberi méltósághoz való jog sérelme nem megállapítható.

Mindezekre tekintettel a Testület állásfoglalását a rendelkező részben foglaltak szerint alakította ki, és az Rtv. 93. §-ának (2) bekezdése szerint a panasz áttételéről döntött.

Budapest, 2015. február 26.

Dr. Lukács Tamás
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Wildner Domonkos
testületi tag

Dr. Cservák Csaba
előadó testületi tag

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET